

Revidert reglement for Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet

Reglementet er revidert etter styrevedtak 10.03.2021, sak19/09203.

Erstatter Reglement for Forskningsetisk utvalg (FEU-HVL) som ble godkjent av Interimstyret for Høgskulen på Vestlandet (HVL) 22.12.2016, sak 043/16.

§ 1. Formål

Formålet med Forskningsetisk utvalg er å bidra til at forskning ved institusjonen skjer i samsvar med anerkjente forskningsetiske normer, og i tråd med Lov om organisering av forskningsetisk arbeid (forskningsetikkloven).

§2. Forskningsetiske normer

Forskningsetiske normer er forskersamfunnets standarder for god forskningspraksis. Noen av disse er lovregulert mens andre er nedfelt i retningslinjer, regler og felles verdier som forplikter forskersamfunnet.

Lov om organisering av forskningsetisk arbeid § 8 definerer vitenskapelig uredelighet som forfalskning, fabrikkering, plagiering og andre alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer som er begått forsettlig eller grovt uaktsomt i planlegging, gjennomføring eller rapportering av forskning.

I Norge utarbeides nasjonale forskningsetiske retningslinjer av De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK) for medisin og helsefag (NEM), naturvitenskap og teknologi (NENT) og samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi (NESH).

§ 3. Utvalgets mandat

Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet er institusjonen sitt rådgivende organ for forskningsetikk.

Utvalget skal:

- bidra til at det utvikles en god kultur for forskningsetikk i henhold til anerkjente forskningsetiske normer, og system for forebygging av brudd på forskningsetiske regler
- behandle saker ved mistanke om vitenskapelig uredelighet og andre forskningsetiske saker

Det er en forutsetning for utvalgets behandling at sakene gjelder forskning som:

- har tilknytning til vitenskapelig virksomhet ved Høgskulen på Vestlandet, og/eller
- involverer én eller flere ansatte, studenter eller andre medforskere ved Høgskulen på Vestlandet.

§ 4. Sammensetning

Prorektor med ansvar for forskning leder Forskningsetisk utvalg. I tillegg består utvalget av fire faglig ansatte ved høgskolen, to faste studenter, og to faste eksterne medlemmer. Sammensetningen av utvalget skal til enhver tid være slik at utvalget har nødvendig kompetanse i forskning, forskningsetikk og jus. Minst to av medlemmene bør ha professorkompetanse. Det bør tilstrebes at medlemmene har en bred faglig bakgrunn, at alle fakultetene er representert, og at det er en kjønnsmessig balanse. Det oppnevnes fire varamedlemmer fra de faglig ansatte som ivaretar de samme hensyn. Varamedlemmene er ikke personlige. Studentene oppnevner to varamedlemmer. Dersom det ikke lar seg gjøre å dekke de nødvendige kompetansekravene med denne sammensetningen, kan utvalget utvides med ett medlem (internt eller eksternt).

Medlemmene oppnevnes av Høgskulestyret. Ordinær funksjonstid er fire år. Studentrepresentantene oppnevnes av Studenttinget for ett år av gangen.

Utvalget kan innkalle inntil to andre personer, eksterne eller interne, som sakkyndige til å bistå dem i vurderingen av enkeltsaker.

Forvaltningslovens regler om inhabilitet legges til grunn for behandlingen i utvalget.

Forskningsadministrasjonen er sekretariat for utvalget.

§ 5. Saksbehandling ved fakultetet

(Utgår fra 10.03.2021. Se «Retningslinjer for behandling av varsel om brudd på anerkjente forskningsetiske normer»).

§ 6. Saksbehandling i Forskningsetisk utvalg

Saker til Forskningsetisk utvalg skal primært meldes inn av prorektor med ansvar for forskning eller dekan, men mistanke om uredelighet i forskning kan også meldes direkte til utvalget. I sistnevnte tilfelle kan utvalget be om at det aktuelle fakultetet utreder sakens fakta.

Forskningsetisk utvalg avgjør selv om en mottatt sak skal realitetsbehandles eller avvises. Hvis den avvises, skal den sendes tilbake til fakultetet med en begrunnelse for avvisningen.

Finner utvalget at betingelsene for realitetsbehandling er til stede, legges fakultetets utredning og spørsmål til grunn for behandlingen i Forskningsetisk utvalg. Ved behov innhentes ytterligere opplysninger.

Når en sak er ferdigbehandlet, utarbeider Forskningsetisk utvalg en uttalelse som meddeles gjeldende fakultet, den innklagede, og andre som har en berettiget interesse i å få informasjon om resultatet. I uttalelsen skal det alltid tas stilling til om forskeren har opptrådt vitenskapelig uredelig eller ikke, om det foreligger systemfeil ved institusjonen og om det vitenskapelige arbeidet skal korrigeres eller trekkes tilbake.

Saker om mulige alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer rapporteres også til Det nasjonale Granskingsutvalget (Granskingsutvalget). Uttalelser som konkluderer med at en forsker har opptrådt vitenskapelig uredelig, kan påklages av forskeren til Granskingsutvalget. Granskingsutvalgets uttalelser er endelige og kan ikke påklages videre.

Utvalget og dekaner skal til enhver tid holde rektor orientert om status i saken. Utvalget sin begrunnede uttalelse skal alltid inngå dersom dekan, rektor eller den innklagede ønsker å behandle saken videre.

Utvalget utarbeider årsmelding som forelegges Høgskulestyret.

§ 7. Følger av brudd på redelighetsnormer

Dersom Forskningsetisk utvalg kommer frem til at det i en konkret sak foreligger uredelighet eller alvorlig brudd på god vitenskapelig praksis, skal utvalget gi råd om tiltak og/eller sanksjoner som bør følge av utvalgets vurdering. Dette kan blant annet dreie seg om a) tilbaketrekning eller endring av det vitenskapelige arbeidet, b) retting av forfatterangivelser, c) rapportering av saken til den offentlige myndighet som fører tilsyn med saksområdet, d) personmessige reaksjoner og e) politianmeldelse av eventuelle straffbare forhold. Tiltak og/eller sanksjoner vedtas og iverksettes av arbeidsgiver eller annet organ med myndighet.